

Redaktörer:
Peter Jastin
Mikael Johansson
Linda Koffmar
Jackie Meh

hallsta@vlt.se
Växel:
0220-53000

hallsta
& sura

Stopp på E18 efter lastbilshaveri

■ Trafiken på E18, mellan Köping och Hallstahammar, fick dirigeras om under större delen av måndagen sedan en lastbil lastad med stälror körde av vägen strax innan Munktorpsavfarten vid 7-tiden på måndagsmorgonen.

E18 mot Västerås stängdes av vid 10-tiden på måndagen och trafiken leddes om från Köping, via Munktorp och Kolbäck, ut igen på E18 vid Sörstafors. Bärningsarbetet pågick under 6 timmar.

MIKAEL JOHANSSON

Detta är en årsbil
72021

Matte behöver hjälp! Diabeteshunden Debra tränar på att hämta någon som kan hjälpa matte Anna Mähelä om hon skulle få ett rejält blodsockerfall. Instruktören Rolf Blom låtsas vara en förbipasserande som Debra tar hjälp av.

FOTO: MOHAMMED EL-MASRI

Servicehundar utbildas

1989 drogs ett projekt igång för att utbilda olika sorters servicehundar, vilket den 1 januari 1999 mynnade ut i bildandet av Svenska service- och signalhunds-förbundet, SOS.

I dag finns ungefär 40 färdigutbildade servicehundar i Sverige. De hjälper människor med olika handikapp,

till exempel diabetes, epilepsi och hörseldefekt.

SOS arbetar bland annat för att kommunerna ska införa undantag för service- och signalhundar precis som för ledarhundar.

I Västmanland har endast Surahammar, Köping och Skinnskatteberg infört undantag.

Hunden tar handen. Debra tar tag i någons hand och leder tillbaka till sin sjuka matte.

Se men inte röra. Så länge en servicehund har väst på sig ska man inte klappa den.

Debra har en livsviktig uppgift

Ledarhundar, narkotika-hundar och bombhundar är inget ovanligt. Men hur många känner till att det finns diabeteshundar?

Anna Mähelä från Ramnäs har varit diabetiker sedan hon var litet barn. Tureterna med ambulans till lasarettet har varit många – ibland en gång per månad.

Men inte längre. Och det beror inte på att hon blivit mindre sjuk, utan på att hon har en ständig följeslagare

som håller koll på hennes blodsockerhalt.

Schäfern Debra, en servicehund med inriktning på diabetes.

– Innan jag själv känner något varnar hon om jag har för lågt eller för högt värde.

En puff i vänstra framfickan betyder för lågt värde. Där ligger socker som Debra tycker att matte ska äta. Vid för hög halt ställer sig Debra och stirrar mot matte med uppmaningen att ta insulin.

– Hon känner nog på lukten att något inte stämmer.

Debra visade prov på sin talang innan Anna Mähelä ens börjat träna henne. Nu tränar de hemma flera timmar varje dag och får ledd utbildning ett par gånger i månaden.

Instruktör är Rolf Blom från Köping. Han jobbar delvis åt Svenska service- och signalhunds-förbundet, SOS, och leder med van hand dagens träning, vilken företas på ett köpcentra i Västerås.

– Nu kan vi öva på platsliggning med störning, säger han till Anna Mähelä.

Debra ska då ligga still där

Anna Mähelä lämnar henne och inte hoppa upp trots att folk och även andra hundar går förbi.

Men den mest livsavgörande övningen är när Anna Mähelä låtsas ha fått ett blodsockerfall och fallit ner till golvet. Då ska Debra direkt leta upp närmsta människa och förmå denne att följa med tillbaka till matte.

Rolf Blom får agera förbipasserande och Debra sköter sig bra. Belöningen glufsar Debra i sig på ett nafs: köttbullar.

Träning i äkta miljö är nödvändig men innebär också problem. För vem kan motstå en söt hund?

– Man ska inte klappa henne så länge hon har täcke på sig. Hon är inte färlig, men hon störs i sin uppgift vilket är att hålla koll på mig, säger Anna Mähelä.

SOS lever en undanskymd tillvaro men ställer visst hopp till att de kan jämställas med ledarhundar snart.

– Om vi får statligt bidrag innebär det en enorm skillnad, säger Rolf Blom.

– Vi hoppas att alla inser att samhället tjänar ekonomiskt på att bekosta servicehundar. Då kan en handikappad behöva mindre hjälp vilket innebär lägre kostnader, säger han.

Anna Mähelä har svårt att se en tillvaro om inte Debra fanns.

– Nu kan jag leva ett normalt liv. Det kan jag inte göra utan henne.

PETER JASTIN
0220-530 06
peter.jastin@vlt.se